

Dreptatea mării

piesă în 11 tablouri
pentru teatrul de păpuși
de
Virgil Teodorescu

Personajele:

MAMA

FENG Soarbe-mare

TING Grumaz de oțel

SEN Stinge-flăcări

VU-CHI-RAM Picioare nesfirșite

LU-MIN Fratele cel viteaz

MANDARINUL

SFETNICUL

MĂSCĂRICIUL

AN-LI, dansatoare

CIANG, paznicul

CĂLĂUL

TRIMISUL MANDARINULUI

Çițiva curteni, dintre care doi fac parte din Sfatul de judecată al Mandarinului

Un negustor de fructe și baloane

Un negustor la bazar

O florăreasă

Un țigoveț înstărit

Saltimbancul

Inghițitorul de flăcări

Doi copii, ținându-se de mână

Scena 1

La țărmul mării, o colibă sărăcăcioasă, dar curată și îngrijită. Marea se face simțită prin vuietul neîntrerupt al valurilor. Coliba are, în față, un petec de grădină, în care crește o vegetație aspră, marină; printre tufe, un copac pitic își întinde ramurile contorsionate. Copacul pitic are drept pozoabă o coroană deasă de frunze mărunte, roșcate. Cu una din laturi, coliba dă spre o străduță urcând dinspre mare, pardosită cu pietre care au prins o culoare verzuie din pricina sării. E în amurg. Prin fața casei, în penumbră, se zăresc trecând niște siluete: un pescar ducând în circă uneltele lui de pescuit, o fată ducând pe umăr un urciur plin cu apă, o femeie ținând de mână un copil. Mama celor cinci frați se află în ograda casei, unde pregătește cina, în fața unui cuptor primitiv. Umbrele care se perindă pe străduță o salută.

Sub copac, o masă, lavițe. Coliba e răvășită de o furtună dezlănțuită în ajun. Cei cinci frați lucrează de zor, încercând să repare stricăciunile provocate de vijelie. Ting Grumaz de oțel poartă pe grumaz o birnă solidă, care, pentru el, cîntărește cât un fulg. Cu ajutorul fraților săi, el introduce birna între acoperiș și peretele casei. Plini de voieșie, băieții vorbesc între ei în timp ce lucrează, scornind strofe și mici cîntece, în care e vorba de însușirile lor deosebite.

TING :

Apucă birna, Ram, și urc-o sus.

RAM (*iși lungeste picioarele, ajungînd pînă la acoperiș*):

Ține-o și tu de-un capăt,
Stinge-flăcări. (*Cîntînd.*)

Mi-e gitul de oțel
Dar stați încetinel
Să nu-mi succesc vreo vînă
Încet, încetinel...

RAM (*cîntînd*) :

Picior mai lung
Decît al meu
În lume să găsești e greu,
E greu, e greu.

LU-MIN :

Ridică birna, Feng, mai sus.

FENG (*cîntînd*) :

Talazul mării-n burta mea
Adoarme ca pe o saltea.
Cînd vreau, o sorb cu pești și alge,
Și val-u-n pîntecu-mi se sparge.

SEN :

Hei, Ram, vrei să ajungi la cer ?

LU-MIN :

E cel mai mic, cel mai înalt !

SEN :

O fi ! Eu sînt stăpîn pe foc !

(*Cîntînd.*)

Stîng vilvătăile pe loc
Și un incendiu cit de mare,
Mi se așterne la picioare...

LU-MIN :

Ei, soarele coboară-n mare...
E timpul să sfinșim, băieți !
Tu, Vu-Chi-Ram, cît e lumină,
Mai cercetează acoperișul.

(*Soarele apune în mare. Mama își cheamă copiii la cină.*)

MAMA (*chemîndu-i*) :

E cina gata, dragii mei...

(*Ei își lasă lucrul, își scutură hainele și, intrînd în grădiniță, se așază în jurul mesei, sub copac. S-a întunecat. Flacăra focului luminează fețele și gesturile lor. Mama le umple castroanele, apoi se așază și ea la masă. Cite o umbră continuă să traverseze strada. În timpul cînei, conversația se înfiripă: vorbesc despre furtuna din ajun și despre lucrul lor din ziua aceea.*)

TING :

Ce rele vînturi ! Ce poți să le faci !
Grumazul meu puternic de oțel
În calea lor nu poate sta defel.

FENG :

Eu mă gîndesc să sorb întreaga mare.
Greș n-aș fi dat. Răsar pe fundul ei
Munți grei de piatră vechi de cînd e lumea...
Dar vîntu-n pîntec n-aș putea să-l sorb.

SEN :

Puternici sîntem toți. Și fiecare
Putem înfăptui grozave lucruri :

Eu învățau pot s-o sting și Ram
Se-nalță, ca un trunchi, din apa mării.
Măicuță, care oare dintre noi
O fi mai tare ?

MAMA :

Stiu și eu, copii !
Toți sinteți tari. La fel de buni și harnici
Și deopotrivă vă iubesc pe toți.

LU-MIN :

O, frații mei ! Puternic fiecare
E-n felul lui. Dar fiecare singur
E doar un strop de apă în ocean.
Tu, Stinge-flăcări, Sen prea scump, și tu
O, Vu-Chi-Ram — Picioare nesfârșite,
Ting, ce-și incoardă gîtul de oțel
Și Soarbe-mare — dacă-am fi uniți,
Nu ne-ar putea sta nimeni împotriva.

MAMA :

Lu-Min, copilul meu, e-adevărat :
Unirea e puterea și speranța,
Și fericită-aș fi, cît-oi trăi,
Să nu văd între voi neînțelegeri.
Sărmani sintem. De n-ar fi Mandarinul,
Cu lăcomia lui, fără sfîrșit,
Puterea voastră, la un loc cuprinsă,
Ne-ar scoate din belele și nevoi.

TING :

Așa-i, măicuță ! În curînd, la poartă,
Vistiernicul iar toba o să bată...

MAMA :

Copiii mei, ce-am mai putea să-i dăm ?
Marea, de pești a stors-o Mandarinul...

*(Între timp, luna plină începe să răsară
din mare.)*

FENG :

Fii liniștită, mamă ! N-avea grijă.
E lună plină. Marea-și umflă apa
În nopți cu lună plină. Mi-e ușor
S-o sorb. De pe nisip, din fund,
O să culegem pești și scoici să-i ducem
La tîrg, să-i vindem miine dimineață.

LU-MIN :

Fi liniștită, mamă ! N-avea grijă,
Alături o să fim de Feng și noi.

MAMA :

Ar trebui să vă scuțați devreme,
Cu noaptea-n cap. Să nu aflu cum va
De fapta voastră bună vreo iscoadă...
Să vă ngrijiți, copii ! Vai, Mandarinul
Are iscoade peste tot, da, da.

SEN :

Să ne trezești, măicuță, de cu noapte.

(Se ridică și se duc să se culce.)

Scena 2

Noaptea, spre revărsatul zorilor. Tărîmul
mării. Înalt. Dedesubt, marea. E liniște. O
ceață străvezie plutește în văzduh. Marea e
calmă. Păsări de dimineață, asemănătoare
lăstunilor, zboară pe deasupra apei și se
izbesc de tărîmul înalt. Cei cinci frați s-au
trezit din somn și pornesc spre mare. Sint
întovărășiți de mama lor. Ea îi petrece,
îndu-le sfaturi.

MAMA :

Feng, dragul meu copil, te rog, ai grijă,
Să nu te-neci cu ierburile mării.

FENG :

Fii liniștită, mamă !

MAMA :

Feng, băiete,
Să nu îți spargi vreun dințișor de piatră,
Și plasele pescarilor, ai grijă,
Să nu le rupi cînd sorbi.

FENG :

Fii liniștită, rogu-te.

MAMA :

Lu-Min, copilul meu, ascultă-mi sfatul,
Să fii mereu, te rog, cu ochii-n patru.
Și noaptea, Mandarinul pune pază.

LU-MIN :

E întuneric, mamă. Nu se vede.
Culegem peștii iute — și pe urmă
Plecăm spre tîrg. Tu, du-te la culcare.

MAMA :

Atunci... cu bine, scumpii mei. Mă duc.

FENG :

Mă-ntorc pe la amieză.

MAMA :

Da, bine, bine...

(Se desparte de copii și face cale-ntoarsă.)

*(Băieții coboară tărîmul și își aleg un loc
ferit, între stînci, la marginea mării. Feng
Soarbe-mare se întinde pe burtă pe o stîncă
netedă. Apoi începe să soarbă apa. Se aude
clar gîlgîitul apei care-i pătrunde în gîtlej.
Înșăfășurarea lui se schimbă treptat. Mușchii
gîtului i se încordează și burtă îi crește în-
truna. În vremea asta, ceilalți se pregătesc
să strîngă recolta. Lu-Min se adresează, pe
rînd, fiecăruia.)*

LU-MIN :

Hai, Feng încă o picătură !

Picioare lungi, fii gata. Și tu, Ting,

Să te repezi spre pești ca o săgeată.

Hai, Feng, hai, frățioare, încă-un strop...

(Și, apoi, când apa este sorbită.)

Băieți, acum ! Cu toții, laolaltă !

Și repede ! Săriți deodată toți !

(Se vede, mirific, fundul mării : pești ciudați, cu aripi mari, colorați, scoici spălate de apă, încrustate cu sare, mai departe, o plantă uriașă, ulva, de culoare roșie, carnivoră. Pe stîncile dezgolite din apropierea tărmlui, se văd foladele, implintate adînc în piatră, holoturiile de culoare verde-închis, o stea de mare. Pe nisipul îmbibat de apă, printre plantele umede, selipind de cristalele sării, vietățile se zbat sau fac mișcări puternice. Copiii înaintează, se apleacă și culeg repede, ferindu-se de păienjenșul algelor și avînd tot timpul sub ochi un păianjen uriaș, de culoare violetă, care vine încet spre ei, din fund. Fac gesturi iuți și sigure. Strîng tot ce culeg în niște torbe legate de mijloc. Ting, care avea de la plecare în mină un fel de greblă cu dinți de fier, o trage după el, alergînd pe nisip, spre tărîm. În tot timpul acestei activități, Lu-Min nu încetează să atragă atenția fraților săi asupra pericolelor ce îi așteaptă, dîndu-le a înțelege, prin felurite strigăte, că trebuie să se grăbească. El e cel care conduce întreaga acțiune. La un moment dat, Feng dă semne de oboseală.)

LU-MIN :

Leșiți la tărîm cu toții, într-o clipă !

(Cînd frații lui au părăsit fundul mării, la un semn făcut de Lu-Min, din gura lui Feng țîșnește o trîmbă de apă, apoi alta și, încet-încet, marea se întoarce la loc. Peisajul își revine aspectul dinainte. Băieții se apropie de Soarbe-mare, pe care îl inconjoară cu dragoste și grijă. Feng respiră greu. Ting îl ia de braț.)

TING :

Feng Soarbe-mare, vino pe nisip,

Stai liniștit și trage-ți răsufflarea.

(Îl ajută să se întindă pe nisip.)

LU-MIN (de asemeni) :

Vino încoace, Feng. Stai liniștit...

(Ceilalți îi pipăie pîntecul.)

Respiră din adînc !

(Pe nisipul plajei se află, de la început, un țol, albastru, pe care băieții încep să-și deșerte torbele. Apoi îl string de capete și, ducîndu-l cu ei, urcă tărîmul, spre oraș.)

Scena 3

Zi de tirg. Dis-de-dimineață. Piața orașului, pavată cu pietre de rin. Mai multe străzi își dau întîlnire în piață. O porțiune a tirgului. Un negustor își așază marfa pe o tarabă, pregătindu-se de vînzare. Mai încolo, un bazar. Un scrînciob, nemișcat deocamdată. Negustorul potrivește pe tarabă ehimonori, evantaie, rogojini colorate și panere de rafie.

Alături de el, un negustor de fructe. Sub coviltirul tarabei spîzură ciorchini de baloane colorate. Coșuri cu flori de cireș și de lotus. Crini galbeni. O florăreasă stă jos, chirecită, lingă grămezile de flori. Dimineața abia începe ; piața este lipsită de animație. Iată că sosesc și cei cinci frați, ținînd de cîte un capăt velința albastră. O lasă pe jos, pe pietre, mai la o parte, rînduind pe ea scoicile și peștii. Prin piață trec doi copii. Se uită curioși în dreapta și în stînga. Deodată, observă peștii întinși pe velință. Se opresc, vorbind între ei, apoi se așază pe vine în fața preșului. Se vede că le place și că-i uimesc culoarea și forma peștilor. Piața se animă treptat. La o extremitate a pieței, cortul hexagonal al unui circ. Pe estrada din fața cortului își fac apariția Saltimbancul și Inghițitorul de flăcări. Saltimbancul execută prînele exerciții, pentru a intra în formă. Negustorii încep să-și strige marfa. Copiii îi îngînă citeodată, dînd alt înțeles cuvîntelor.

FLORĂREASA :

Crini de apă-mpărătești

Din ținutul Lu-Hing-Tse...

NEGUSTORUL

DE LA BAZAR :

Diamante, minunate

Și inele colorate !

COPIL :

Îneluș, învîrtecuș

Pe-al cui deget încăpuși !

NEGUSTORUL

DE BALOANE :

Balonașe în culori

Să te poarte, pîn-la nori.

FLORĂREASA :

Crini frumoși și după plac

Azi în zori culeși din lac.

(Scrînciobul începe să se învîrtească. Saltimbancul și Inghițitorul de flăcări devin mai activi.)

SALTIMBANCUL :

Priviți, priviți !

Înghițe săbii

Lungi ea de-aicea la Șanghai.

(Saltimbancul face o demonstrație. Copiii se strâng în jurul lui. Se apropie de el și trei dintre cei cinci frați.)

Măinecă flăcări cu duiumul

Cinei yeni intrarea. I-am dat drumul.

(Înghițitorul de flăcări tocmai se pregătește să înhită o flăcără care țîșnește dintr-un vas. Dar, în clipa în care vrea să înhită flăcără, Sen, aflat în fața lui, face un semn cu mina și flăcără se retrage. Înghițitorul de flăcări rămâne nedumerit. Copiii rid de el.)

COPIII :

Hi, hi, hi,

Flăcără nu arde.

Suge flăcări moarte.

(A doua încercare a Înghițitorului de flăcări reușește, pentru că Sen, după ce vrea să-i stingă flăcără, se răzgîndește și-i îngăduie să-și desfășoare demonstrația. Cei cinci frați sînt din nou la un loc. După o scurtă discuție, din care se pot distinge cuvintele : „După ce-i vinzi să vii degrabă-acasă. Te așteptăm...”, ceilalți, în afară de Feng, părăsesc piața. Tocmai atunci străbate strada un tirgoveț înstărit. Feng își strigă și el marfa.)

FENG :

Vînd pești cu solzi albaștri !

Vînd pești înaripați !

(Tirgovețul se apropie și cercetează marfa. Dintr-o dată, zarva crește. Un trimis anunță grăbit și abia trăgîndu-și sufletul că în tirg va sosi, peste scurt timp, însuși Mandarinul, care are de gînd să facă tirguicli însemnate pentru serbarea pe care o dă. Cei din bilci sînt speriați. Negustorii încep să-și dosească mărfurile. Dar, iată : Mandarinul coboară dintr-o lectică somptuoasă. E ursuz, uscat, bătrîn și surd toacă. Șchioapătă puțin și are gestul specific surzilor : duce mereu mina la ureche, făcînd-o pîlnie. Bate pămîntul pe loc și se întoarce cînd într-o parte, cînd într-alta. E însoțit de un Sfetnic, omul lui de încredere, și de un Măscărici. Mandarinul arată spre cumpărare evantaie, flori de crin și cires, cuiburi de rîndunele pentru mincarea lui preferată. Trimisul care-i anunțase sosirea se repede să înșface mărfurile, răsturnînd taraba cu fructe. Negustorii, care nu prea vor să-și ofere marfa, sînt îmbrînciți și bruscați. Nu li se plătește nimic. Sînt anunțați să poștească a doua zi la palat și să se adreseze vîstiernicului. Negustorii sînt dezolați, pentru că știu că nu vor căpăta niciodată vreun ban din mina vîstiernicului.

Feng vrea să-și ascundă și el peștii, trăgînd peste ei un colț din pinza albastră. Dar e prea tîrziu. Sfetnicul, cu ochiul lui cercetător, de uliu, a băgat de seamă frumusețea fără pereche a peștilor. Se apropie de Mandarin și-i șoptește ceva la ureche. Mandarinul nu aude bine, așa încît Sfetnicul îi mai spune o dată, mormăinul mai tare. Mandarinul se repede spre locul unde Feng și-a întins peștii. E uimit și el de formele și culorile lor ieșite din comun.)

MANDARINUL :

Mda. Dă-neoa ! Dă-neoa. Frumoși, frumoși...

(Sfetnicul îi spune ceva la ureche.)

Ce zici ? Au solzi, aripi ! Frumoși mda, mda.

De unde i-ai găsit ? Sau i-ai furat ?

FENG :

I-am pescuit, Luminăția Ta.

MANDARINUL :

De unde ? Că pescarii mei de-un timp Mi-aduc calcani și crapi doar pentru cină, Pești plini de oase. Îmi rămîn în gît.

SFETNICUL (tare) :

Bine le-ar sta-n bazinul din grădină !

MANDARINUL :

Mda, mda ! Și unde-i pescuiești ?

FENG :

E un loc, Luminăția Voastră, mai departe Spre Capul Ciu-Van-kan, la Stîncă Verde. Acolo-i prind eu, dis-de-dîmîneacă.

MANDARINUL (care n-aude bine) :

Ce zice ? Cum ? Ce zice ? Marea-ngheață ?

MĂSCĂRICIUL (tare) :

Măria Ta, îi prinde-n zori, pe ceață. Asta o știu și eu, din moși bătrîni.

MANDARINUL :

Ești cel mai păcătos dintre nebuni ! De ce-ai tăcut atîta dacă știi ?

MĂSCĂRICIUL (tare) :

Măria Ta mi-aude vorba greu. Am glăsuț și glăsuț mereu.

MANDARINUL :

Doar nu sînt surd. Aud, dacă-mi vorbești.

MĂSCĂRICIUL :

Măria Voastră să mă ierte-atunci. Da, am aflat și eu de-acele stînci. Grămezi de pești se-adună-n zori de zi.

SFETNICUL (cătore Feng) :

Băietе ! Să nu minți ! Atît îți zic !

FENG :

Luminăția Ta. De ce-aș minți ? Nu pierd nimic și nu cîștig nimic.

MANDARINUL (*n-aude bine*):
Adică, cum? Îi prinde în cârlig?

MĂSCĂRICIUL (*tare*):

Întreabă dacă are vreun ciștig.

MANDARINUL:

Cum, vreun ciștig? Auzi neobrazare!
Tărml e-al meu pînă departe-n mare.
Ar trebui să fie biciuit
Că fără știrea mea a îndrăznit...

SFETNICUL (*tare, arătîndu-l pe Feng*):

Luminăția Voastră, să ne spună,
Încă o dată, că nu e minciună...

MANDARINUL:

Mai spune-ne o dată cum îi prinzi.

MĂSCĂRICIUL:

Prealuminate! Greu mai auziți.

SFETNICUL:

De ce în zori de zi și nu-n amurg?

MĂSCĂRICIUL:

Spre seară-s pești bătrîni, cu beteșug.

FENG:

Luminăția Voastră, cum v-am spus:
La Stîncă Verde-î prind, și-atîta tot.

SFETNICUL:

Dar asta ar putea orice netot.

MĂSCĂRICIUL:

Înțelepciunea Voastră nu încearcă?

SFETNICUL (*către Măscărici*):

Tu dai din elonț mereu. Parc-ai fi țarcă.

MANDARINUL (*dînd semne de nerăbdare*):

Atuncea hai să-î luăm și să sfîrșim.

SFETNICUL (*tare*):

Eu zie să-î luăm zălog și pe copil...
Dacă ne-nșeală, să-î avem la mîină...

MANDARINUL:

Mda, ai dreptate. O idee bună.

(*Bătîndu-l pe umăr.*)

Nu ești întîiul sfetnic pe degeaba,
Eu mă grăbeam și graba strică treaba.

SFETNICUL (*către cei din jur*):

Tot ce s-a tîrguit aici, de noi,
Să fie-adus la Curte într-un ceas.
Luminăția Voastră, să plecăm,
Ne-așteaptă astăzi treburi fără șir...

MĂSCĂRICIUL:

Frumoase treburi! Se grăbese, vezi bine!
Se duc să născocescă iar vreun bir.

Scena 4

A doua zi. Palatul Mandarinului. O sală pardosită cu dale de marmură. Înăuntru, obiecte chinezești felurite. Un fel de divan-tron. Mandarinul vorbește ceva cu Sfetnicul său. E supărat. Dă din mîini. Sfetnicul îi vorbește tare. Îi spune că încercările de a prinde pești și scoici pline cu perle la Stîncă Verde n-au dat nici un rezultat.

MANDARINUL:

Minciună? Ticălosul! Cum? Minciună?

SFETNICUL:

Da, înălțimea Voastră, baliverne.

MANDARINUL:

Mda, mda. (*Bătînd pernele.*) Ce zgrunțuroase perne!

Ce-au pus în ele, pietre sau nisip?

SFETNICUL:

Cum vă spuneam, Stăpîne. Nu e chip
Să prinzi la Stîncă Verde nici o coadă
De pește. E cu ochi și cu sprîncene
Că ne înșeală. Poate-a vrut să vadă...

MANDARINUL (*se înecă*):

Să vadă? Cum să vadă? Ce să vadă?

SFETNICUL:

Cum iese treaba, s-o îndruge-așa.
Doar, doar, s-o prinde-n undiță ceva.

MANDARINUL:

Să-și bată joc de mine-un țărănoi?
Mă-năbuș! (*Bătînd din palme.*) Alte perne!
Asta-î bună!

SFETNICUL:

Are el taina lui. Nu vrea s-o spună.

MANDARINUL (*încîndu-se*):

Ei nu, nu, nu, ei nu, să-î tragi de limbă.

SFETNICUL:

L-am tras, Prealuminate: nu se schimbă.

MANDARINUL (*agitîndu-se*):

Să vie aici, să-î tragem amîndoi.

(*Sfetnicul iese și, după cîțva timp, se întoarce întovărășit de Feng, cu mîinile legate la spate. Băiatul are o ținută demnă. Se oprește la oarecare distanță de tron și se pleacă, fără exagerare.*)

MANDARINUL:

Azultă, cum îți spune, vino-ncoace.

(*Sfetnicul îl împinge mai aproape pe Feng.*)
Cum faci, la Stîncă Verde, dimineața?

FENG :
Măria Ta, v-am spus și ieri în târg...

SFETNICUL :
Ești în-că-pă-ți-nat. Și-ai să-ți pierzi capul...

MANDARINUL :
De ce nu spui ? Ți s-a urit eu viața ?

FENG :
Măria Ta, v-am spus și ieri, în târg...

MANDARINUL (se-neacă) :
Pești aripați și scoici spuzite-n perle !
De unde le-ai cules ? Sînt ale mele !

SFETNICUL (il bruschează) :
Vorbește, cap de lemn ! Zi — că de nu...

FENG :
Am spus tot ce-am știut. Atîta știu...

MANDARINUL :
Nu vrei să spui ? Am să te ard de viu.
Am să te sfișii, am să-ți tai cerbicea.
Piei ! Du-l în închisoare ! Ia-l de-aicea !

(Mandarinel turbează de furie, Sfeticul îl dă de o parte pe Feng.)

SFETNICUL :
Măria Ta, serbarea-ncepe mîine.
N-o să ne-o strice un zălud și-un prost,
Preț n-are-n ochii mei nici cît un cîine...

MANDARINUL :
Că bine zici. Așa e. N-are rost...

SFETNICUL :
Să adunăm, deci, Sfatul. Să vedem
Ce moarte să-i alegem. Se cuvîne
Să-l spînzurăm. Frînghie și săpun.

MANDARINUL :
Că bine zici : un prost, un căpcăun,
Un hoț care îmi dijmua averea...

SFETNICUL :
Stăpîne, 'n mîna voastră e puterea.
Poruncă, și-l strivim ea pe-un gîndac.

MANDARINUL :
Așa e, zău. În partea asta a lumii
Eu sînt stăpîn : eu fac și eu desfac.
Să vină Luminatul Sfat Domnesc,
Și chiar acum pedeapsa să i-o dăm.

(Sfeticul iese și se întoarce însoțit de doi curteni. Măscăriciul se ține scai după ei. Curtenii sînt doloșani. Intrînd, ei se închină pînă la pămînt în fața Mandarinului și, după ce-i fac temenele, se așază pe pernele de pe podea.)

Vă dau de știre că acest tîlhar
S-a învățat să fie hoț de perle.

Și-mi seacă toate apele de pești.
(La un gest al lui Feng.)
Sau poate nu-i așa ? Te-mpotrivești !
Drept care l-am legat și l-am adus.

MĂSCĂRICIUL (la un alt gest al lui Feng) :
Poate-ar avea și el ceva de spus.

MANDARINUL :
Ce-a spus, a spus. Și de acum încolo
Să tacă și s-asculte. Așadar,
Tîlhari de soiul lui sînt demni să piară.

PRIMUL CURTEAN :
Să-l spînzurăm, Prea-nalte.

AL DOILEA CURTEAN :
Sau să-l ardem.

MANDARINUL :
Aveți dreptate, mda, aveți dreptate.
Așa ziceam și eu. Dar e mai bine
Să-i cadă capul, iar serbarea noastră
S-o-nveselească singele-i neghiob.

CURTENII :
Slăvit să fii, Stăpîne luminat !

SFETNICUL :
Și capul lui să-i stea lungă picioare.

MANDARINUL :
Așa e, anda. Să spună fiecare,
Pe rînd, dacă pedeapsa-l mulțumește.

CURTENII ȘI SFATUL :
Să i se taie capul !

MANDARINUL :
Ce să mai zică el ! Nici n-are cum !
De-atîtea perle cite a mîncat
Și glasul i-a pierit. S-a îndopat.

(Feng a ascultat tot timpul liniștit și demn. Sentința nu l-a înspăimîntat. Acum, pleacă un genunchi în fața Mandarinului.)

FENG :
Ce-ați hotărît, Mărite, eu nu pot
Să-nlătur. Mă supun acum voinței
Înaltului Stăpîn. Atît doar cer,
S-o pot vedea-nainte ca să pier,
Pe mama, că-i cu inima pustie.

(Mandarinel pușnește. Curtenii șușotesc între ei, Măscăriciul le dă ocol.)

MANDARINUL :
Ce ziceți, demnitari ? Ei, bine, fie !
Să-i mai lăsăm și lui o bucurie.
Pin-la bordei un paznic să-l ducă, înarmat,
Să nu-l zărească nimeni. Să-l ducă pe-nserat.
(Sfeticul dă aprobator din cap.)

MĂSCĂRICIUL :
Azi, Înălțimea Voastră aude foarte bine
Din cite-ar fi s-audă, aude o cincime.

Scena 5

Ne găsim din nou în coliba de la țărmul mării. Mama copiilor nu-și mai găsește astimpăr. Iese mereu în poartă și se uită, cu mina streășină la ochi, de-a lungul uliței. Deodată, îl vede venind pe Feng, întovărășit de paznicul înarmat. Paznicul rămîne la ușă, pregătindu-și arma. Frații sînt în casă, în singura lor încăpere, cu rogojini pe jos, în loc de paturi, și cu paravane de rafie, care despart locul unde doarme mama lor de restul camerei. Lumina crepusculului intră pe fereastră. Feng le povestește ce i s-a întimplat.

TING :

Feng, ce-i cu tine, Feng, iubite frate ?
Ești însoțit de strajă. Ce-ai făcut ?

FENG :

Nimic din ce nu trebuia să fac :
Am fost la țîrg, cum știți. Dar n-am vîndut.

SEN :

Și peștii unde-s ? Cine ți i-a luat ?

FENG :

I-a luat Stăpînul nostru luminat.
A vrut să știe cum i-am prins. Dar eu
Țăcuî chitic. O, dacă i-aș fi spus
Puterea mea pe gîrlă s-ar fi dus
Și n-aș mai fi putut scăpa de el.
Hulpav cum e, m-ar fi silit să sorb
La apă. Să tot sorb și iar să sorb
Pînă plesneam și pîn-ar fi cules
Din fundul mării scoicile pe-ales.

LU-MIN :

Bine-ai făcut, iubite frate Feng.

FENG :

Ei, da. Și-atunci Luminăția Sa
Și-a strîns divanul lui de judecată
Și-au hotărît ca mîine la serbare
Să-mi taie gîtul pentru mai multă desfătare.

LU-MIN :

E-o judecată crudă și prostească.

MAMA :

Vezi să n-audă păzitorul, maică !

SEN :

Încearcă ușa, Vu-Chi-Ram, încearcă.

(Vu-Chi-Ram se duce pînă la ușă, ascultă și se întoarce, făcînd un semn liniștitor.)

Și... mai departe, ce-o să fie oare ?

TING :

Eu unde sînt ? Poate m-ați dat uitării ?

Așa cum Feng înghețe apa mării,
Hangerul de cerbicea mea se sfarmă.
Așadar, mă voi duce-n locul lui.

MAMA :

Copiii mei ! Vitejii mei băieți !
Să fiți întotdeauna uniți și laolaltă,
Și nimeni n-o să poată vreodată
Să vă înfrîngă-n lumea asta toată...

LU-MIN :

Așa-i, măicuță. Da. Așa vom fi.
Nici Mandarinul, nici vreun alt tiran
N-o să ne curme firul vieții. Vîno,
Iubite frate Ting și cît mai grabnic
Schimbați-vă tichiile și haina :
Cu ele-odată vă schimbați și chipul.
Și n-o să-și poată nimenea da scama
Că Feng, adus aici de păzitor,
E Ting al nostru. Haide, dați-i zor.

(Cei doi, Feng și Ting, se duc după un paravan, să-și schimbe hainele și tichiuțele. Firește, de după paravan revin aceleași personaje, întrucît substituîrea este fictivă.)

MAMA *(cercetîndu-l pe noul Feng, de fapt, Ting) :*

Nimeni n-ar bănuî că nu ești Feng !
Fii, totuși, fiul meu, cu luare-amînte :
Puterea nu ți-o da-n vileag decît
Atunci cînd e nevoie, dragul mamei.

(Se despart. Paznicul își ia în primire prizonierul și pornese spre palatul Mandarinului.)

Scena 6

În ziua următoare, la palatul Mandarinului, în marea sală pardosită cu marmură portocalie, începe serbarea. Mai mulți servitori cară tăvi cu felurite mîncăruri. Sînt aici cîteva figuri din înalta nobilime, printre care și vechile noastre cunoștințe. Înfrigurați, așteaptă spectacolul crud al decapitării. Mandarinul surd e de-a dreptul dezgustător, cu barba lui sură, murdară. În fundul sălii, așa încît privirile celor care potrec să-l poată bine cuprinde, pe un soclu mai înalt, de piatră, e pregătit locul execuției: un butuc și o roată de gresie cu pedală, de proporții destul de mari față de lucrurile înconjurătoare, pe care călăul își va ascuți hangerul. Pînă la apariția lui Feng, mesenii se distrează, ascultînd diverse melodii și privind dansatoarele.

În momentul acesta, o dansatoare evoluează prin fața lor. În ritmul unei muzici venind dintr-un ungher al sălii, ea dansează, cu grație, un dans popular chinezesc. Este An-Li, dansatoare în serviciul Curții Manda-

lunului. Mesenii stau în atitudinea lenese și privesc dansul. Unii sînt cucerîți de grația dansatoarei. Alții vorbesc încet între ei. An-Li își încheie dansul și se retrage, așezîndu-se pe o pernă de culoare roșie. Dintre-o dată, ușa se dă în lături; în sală pătrunde călăul. Pe jumătate gol, cu toracele puros, o coadă groasă, împletită în patru, îi spinzură pe ceafă. Ies în evidență mușchii puternici ai brațelor. Înaintea piuă la piedestalul de piatră. Urcă. Apoi, întorcîndu-se cu fața spre Mandarin, face o plecăciune adîncă. Se apropie de tocilă. Apasă cu piciorul pedala. Piatra începe să se învîrtească; călăul își ascute hangerul. Metalul, la atingerea pietrei, scoate un scrîșnet ascuțit. Țigănesc scintei. Ușa se dă în lături a doua oară. În sală intră Ting. Are mîinile legate la spate și e condus îndeaproape de paznic.

După ce-l duce pînă la treapta de piatră, paznicul se retrage, mergînd de-a-ndăratelea. Ting rămîne drept, în picioare, fără să facă vreo plecăciune. Călăul continuă să-și ascute hangerul. Apoi, ținîndu-l ridicat la înălțimea pieptului, în poziție orizontală, se plasează în dreapta butucului. Agitație printre mesenii.

SFETNICUL (*ridicîndu-se*):

Nobili curteni! În fața noastră stă Piratul mării. Cel ce-a tilhărit-o De turmele de pești, de scoici, de perle. Un căpeșun nesăturat. E timpul Ca trupul lui, decapitat, să fie Dat pradă mării: hrană pentru pești.

(*Face un semn. La acest semn. Călăul, care îl privește șintă, prinde cu mina stîngă grumazul lui Ting, conducîndu-l spre butuc. Ting se lasă condus și, cu un gest compănuit, liniștit, își apleacă obrazul deasupra butucului, așteptînd lovitura. Mișcare. Călăul se dă un pas înapoi, apreciază distanța, își face vînt și izbește cu artă, gemînd de încordare. În clipa în care atinge gîtul lui Ting, hangerul se știrbește și din tăișul lui sare o jandără. Călăul privește năuc. Mișcare în rîndurile mesenilor. An-Li, care își acoperise ochii cu palmele, la auzul murmurului din sală, privește și ea, uimită și bucuoasă. Călăul este foarte agitat. Ting își ridică obrazul de pe butuc. Curtenii încep să vorbească tare între ei. Mandarinul scoate sunete stridente. Apoi se adresează Sfetnicului, care stă la dreapta lui.)*

MANDARINUL (*tare*):

De cînd, la Curtea mea, în loc de gîde, Tocmit-ai tăietori de pui? Hangerul E din oțel sau l-ai făcut din cirpe? Călăule! Rostogolește-ți teasta, De nu, vei pătimi în locul lui...

(*Călăul face mișcări dezordonate. Se înclină în dreapta și-n stînga, în mod inutil. Coada îi alunecă, izbindu-i fruntea. Apoi, la un semn liniștitor al Sfetnicului, se apropie din nou de tocilă, pipăie cu degetul ascuțitul*

hangerului și încearcă să-l reparare, pînă în mișcare tocila, Larma se potolește. Se aude doar hîrșitul metalului apăsut pe piatră. Călăul mai încearcă de cîteva ori ascuțitul. Apoi, în tăcerea care domnește, cu gesturi violente, apleacă iarăși obrazul lui Ting pe butuc. Își face vînt și izbește năprasnice. Hangerul sare în jăndări. Călăul se zăpăcește cumplit. Aruncînd ciotul de hanger și nemaiînțelegînd nimic, începe să facă plecăciuni în fața asistenței. Mesenii se ridică în picioare. Intr-o mare larmă, serbarea se sparge. Călăul dă buzna pe ușă. Ting rămîne liniștit locului, fără să scoată o vorbă. An-Li nu mai poate de bucurie.

Furia Mandarinului e amestecată cu spaimă. I se pare că are de-a face cu un dușman periculos, care trebuie neapărat exterminat.

SFETNICUL (*strigă*):

Serbarea se amină. Se amină.

MĂSCĂRICIUL (*topăind în cere*):

Măria Ta, Călău-i vinovat:
Habar n-are să taie. Și hangerul...
Din cozi de pește putred e făcut.

(*Strigînd.*)

Serbarea se amină peste-o lună.

(*Mandarinul îl alungă. Mesenii dau să plece. Mandarinul îi oprește cu un semn.*)

MANDARINUL:

Să-l judecăm pe loc. Nu mai încape
Nici o iertare. Chiar acuma. Mda.
Să-i dăm pedeapsa ce i se cuvine
Acestui blestemat.

MĂSCĂRICIUL:

Măria Ta.

S-ar cuveni, cum datina ne-nvață,
Slobod să plece din palatul vostru
Cel condamnat. Și să rămînă-n viață
Așa cum stă înseris în legi străvechi.

(*Mandarinul dă nervos din mîini.*)

SFETNICUL (*sever, către Măscărici*):

Nebunule, în trebile de stat
Să nu-ți bagi nasul tău și mîntea-ți seacă.

MANDARINUL:

Să-l judecăm pe loc, precum am spus...

UN CURTEAN:

Să fie sfișiat de leoparzi.

ALT CURTEAN:

Să fie răstignit la o răscruce
Și dat drept pildă, ca un fur de rînd.

SFETNICUL:

Luminăția Voastră, mai curînd
Să fie ars pe rug. Serbarea noastră
Va străluci mai mult: un candelabru
De carne vie va scilipi-n grădină.

MANDARINUL :

Prea bine zici. Să fie ars pe rug.

Auzi, tilharule ? Așa va fi.

(Măscăriciul dă semne de nervozitate și de ciudă. Ting își apleacă un genunchi în fața Mandarinului.)

TING :

Stăpîne prea-ndurat ! O rugă am :

Supus sînt morții pentru-a doua oară,

Îngăduiți-mi frații să mi-i văd.

Aceia ce îi e dat să moară

Ultima rugă îi se-ndeplinește.

MANDARINUL :

Ieri i-ai văzut... Dar azi nu se mai poate.

TING :

Ieri, cînd am fost, Stăpîne luminate,

Nu toți erau de față. Mijlocii

Era plecat eu treburi în oraș.

MĂSCĂRICIUL (cătrec Mandarin) :

Se cade rugămîntea să-implinești

Ca semn al filii tale-mpărătești.

MANDARINUL (se consultă din ochi cu Sfetnicul. Dă din cap) :

Ei bine, atunci. Să plece un ostaș

Și să-i aducă fratele aici...

(Măscăriciul face un semn cu palma la ureche.)

Tu ce mai vrei ? Ce vrei ?

(Măscăriciul își mișcă buzele.)

Ce zici ? Ce zici ?

MĂSCĂRICIUL :

Măria Ta aude foarte bine :

Din toate ce se-ntîmplă, o șesime.

Scena 7

Un paznic, trimis în coliba de pe țarm, se întoarce, după ultima dorință a celui condamnat, cu fratele mezin, Sen Stînge-flăcări. Ting e închis într-o cameră a palatului, aproape goală, în care un ungher e ferit de privirile spectatorilor. La un moment dat, cei doi frați se vor retrage în acest ungher, pentru a-și schimba veșmintele. Atunci cînd Sen și paznicul său pătrund în culoarul din fața camerei în care e închis Ting. Măscăriciul, care pîndea venirea lor, ciocănește iute la o ușă, de unde se ivește An-Li.

PAZNICUL (arătînd lui Sen ușa după care stă închis Ting) :

Pe frate-tău l-au ferecat aici.

(Acțiunea se petrece pe două planuri : Ting, care stătea jos, pe lespede, se ridică.

Are minile legate. În timp ce paznicul umblă la ușa, ea și cum ar vrea s-o deschidă cu o cheie invizibilă, e acoperit, în partea dinspre spectatori, de An-Li, care se apleacă cu grație spre el. Măscăriciul privește în dreapta și în stînga. Ting se apropie de ușă. Sen stă în spatele gardianului, în stînga lui. Măscăriciul vine lingă Sen și îl trage de mincă, făcîndu-i un semn din cap. Sen înțelege. În timpul acesta, An-Li, cu gîndul de a-l reține pe paznic, pentru ea cei doi frați să poată rămîne singuri și vorbi în voie, îi spune acestuia, ridicînd mina în care ține, de la început, o batistă.)

AN-LI :

Ai obosit de-atîta drum. Se vede...

Ți-e fruntea-mbrobonată de sudoare.

PAZNICUL (isprăvînd cu descuiatul ușii și oprindu-se o clipă) :

Ei, ce să-i faci. Așa e : fiecare

Cu meseria lui. (Cătrec Sen.) Hei, intr-aici.

AN-LI (întinzînd batista spre fruntea paznicului) :

Ți-e fruntea-mbrobonată de sudoare.

Îngăduiește-mi, Ciang, să ți-o usuc.

(Îi tamponează, încet, fruntea, făcînd un semn de complicitate cătrec Sen.)

Tu du-te înăuntru, ce aștepți ?

(Sen se strecoară pe ușă. Cei doi frați se îmbrățișează.)

TING :

Hai, Sen, nu pierde vremea : tichița

Și haina. Vino-neoase.

(Îl ia și-l trage spre ungher.)

SEN :

Spune-mi : Ce-i ?

TING :

Nimic. În noaptea asta, la serbare

Au hotărît să mor arzînd pe rug.

SEN :

O torță vie fără-a-semănare !

Deștepți mai sînt...

TING :

Grăbeste-te. Eu fug.

Tunica mea-îmbrăcînd-o, iei pe dată

Chipul lui Ting. Rămii să le-arătăm

Că-n fața noastră n-au nici o putere,

Nici Mandarinul, nici argații lui.

(Iese din ungher.)

SEN (de data asta, are chipul lui Ting) :

Tu nu le-ai spus nimic ?

TING (se îndreaptă spre ușă, avînd înfața șarea lui Sen) :

Ce să le spun ?

Mă crezi netot, pesemne. I-am vorbit

Doar Măscăriciului. El ni-e prieten.

SEN :

Bine-ai făcut. Acuma, Ting, hai, du-te,
Și spune mamei să nu-și facă griji.

TING (*bate în ușă*) :

Deschide, paznice !

(*Între timp, de partea cealaltă a ușii se întimplă următoarele.*)

MĂSCĂRICIUL (*adresându-se paznicului, în vreme ce An-Li îi șterge fruntea*) :

Ce l-o fi apucat pe Mandarin ?

La urma urmei, e un biet copil.

PAZNICUL :

Copil ? De ! Știe multe, da' nu spune.

AN-LI :

Vai, Ciang ! Arăți acuma de minune.

Pare-ai întinerit cu zece ani.

PAZNICUL :

Ți-o fi, poate, batista fermecată.

MĂSCĂRICIUL :

Ce vină să-i găsești unui copil ?

E vinovat e-a prins cinci-șase pești.

PAZNICUL :

Lasă-mă-n pace. Taci ! Ce tot vorbești !
A jefuit de pești întreaga mare.

AN-LI :

Se poate, dragă Ciang. Nu-i de mirare
Că și Călău-n fața-i s-a pierdut.

PAZNICUL :

Nu vă spun eu ? S-o iau de la-nceput
Nici pînă mine n-aș sfîrși de spus...

(*În acest moment, Ting ciocănește în ușă.
Paznicul îi deschide.*)

TING (*către paznic*) :

Acum, ce-o fi, să fie. Eu m-am dus.

PAZNICUL :

Stai, stai. Ce, crezi că ești de capul tău ?

MĂSCĂRICIUL (*paznicului*) :

Lasă-l să plece, Ciang. Ce mare rău
Mai poate face el ?

PAZNICUL :

Stai ! Vino-ncoace !

Să nu-l fi slobozit pe frate-tău.

(*Deschide ușa, cercetează camera. Îl vede
pe Sen stînd pe lepede, cu fața în mîini.*)

Ei bine, du-te-atuncea. Să te scot
Afară din palat...

(*În vreme ce paznicul cercetează camera,
în ușă, cei doi, Ting și Măscăriciul, își fac
semne de înțelegere.*)

Scena 8

De data aceasta, execuția va avea loc în frumoasa grădină a palatului Mandarinului. O sală somptuoasă, ale cărei intrări abia se întrevăd, se prelungeste cu o terasă nu prea înaltă care dă spre grădină.

Umbrele nopții învăluie vegetația ciudată, chioșcurile care se zăresc ceva mai departe, abia profilate, tufișurile și copacii pitici. În fața terasei, la vedere, se înalță un rug. Pe rug e legat de un stîlp Sen Stînge-flăcări, cu fața spre public.

Curtenii, strînși pe terasa luminată de lampioane de diferite culori, dar neînstare să risipească cu totul întinericul, așteaptă să înceapă cumplitul spectacol.

Același gide, cu coada groasă atîrnîndu-i pe spate, vine din grădină aducînd un vas plin cu o materie inflamabilă, pe care o deșartă, stropind rugul.

Călăul este urmat de Ciang, paznicul, care ține deasupra capului o torță aprinsă. După ce gidele a sfîrșit această operație, însoțitorul lui aruncă torța aprinsă peste rug.

Izbucesc limbi de flăcări, care îl inconjoară pe Sen din toate părțile. Sen le privește liniștit. La o singură mișcare a capului lui, limbile de flăcări se retrag ascultătoare, domolindu-se din ce în ce, pînă se sting de-a binelea. În fața acestui spectacol, curtenii aflați pe terasă, uluiți și înspăimîntați, se ridică de la locurile lor și încep să șușotească. Rumoare. Gidele, rămas mai la o parte cu însoțitorul lui, e de-a dreptul îngrozit. El scoate sunete guturale, ca un animal incolțit, și face mișcări dezordonate.

Sen păstrează aceeași atitudine demnă și liniștită, ca și cum nimic nu s-ar fi întimplat.

An-Li și Măscăriciul sint și ei de față. Călăul, împleticindu-se, se repede și se întoarce imediat, aducînd, împreună cu Ciang, paznicul, un hîrdău, pe care îl răstoarnă, mînios, peste rug. Flăcările care moceau se ridică din nou. Se petrece același lucru ca înainte. Mandarinul și-a ieșit din fire. Fierbînd de furie, el poruncește ca băiatul să fie adus în fața sa, pe terasă. Tremurînd, călăul și paznicul îi ascultă porunca.

MANDARINUL :

Aduceți-l aici, aici, aici !

Dezleagă-l, nătrăraule, mai iute.

SFETNICUL (*care se bălăbănește de ici-colo*):

E nomaipomenit, Prealuminate !

Are pe dracu'n el, acest tilhar.

MANDARINUL :

Să vă ia dracul ! Haide ! Dați-i zor !

(*Cînd, în sfîrșit, Sen ajunge pe terasă, în fața lui, Mandarinul se apropie, îl cercetează cu băgare de seamă, îi pipăie îmbrăcămintea.*)

Nu-i perjolit ! Cine să înțeleagă ?
Zdreanța care-l acoperă e-ntreagă !

(Se așază, greoi.)

SFETNICUL :

Luminăția Ta ! Să-și dea părerea
Un altul mai deștept ! Eu nu mai știu...

MANDARINUL :

„Măria Ta, să-l pîrjolim de viu !”
Și-acum, poftim, privește ! Nu puteai
Să-i dai o altă moarte ?

SFETNICUL (tace. Apoi, deodată) :

De scăpat

Nu scapă teafăr, el, din gheara mea !
Iată ce zic, Luminăția Ta,
Mîine în zori, da, fără de tăgadă,
Rechinilor din mare să-l dăm pradă,
Ca să-i sfișie trupul blestemat.

MANDARINUL :

Mda, mda. Ce zice judecata ?
N-ai vrea, curteni, să-i dăm o altă moarte ?

UN CURTEAN :

Eu l-aș ucide chiar acum, pe loc...
Nu ne-a priit nici cîntecul, nici masa.

SFETNICUL :

Preanobili oaspeți ! O să vă priască
Mai bine prînzul mîine. La amiază,
Vom sta și vom privi, de pe terasă,
Cum pentru totdeauna se scufundă
În apa mării.

MANDARINUL :

Mda, poate-i mai bine.

Mîine la prînz ne va prii mîncarea.
Auzi, tilhar de rînd ? Așa va fi.

(Măscăriciul și An-Li nu știu ce să facă.
După o clipă, Sen se înclină adînc în fața
Mandarinelui.)

SEN :

Luminăția Ta, dacă dați zor
Și hotărîți ca mîine-n zori să mor
Îngăduiți unîla-mi rugămînte :
Să-mi iau adio de la frații mei
Și de la maică-mea. Vă rog fierbinte !
De la îubiți-mi frați și de la mama.

MANDARINUL :

Să piei din fața mea. Auzi cuvinte !
Doar un netot și-un nătărău ca tine
Mai poate îndrăzni așa ceva...

SFETNICUL :

În temniță să zaci și se cuvine.

(Sen coboară, întovărășit de paznic. Cei-
lalți se întorc la palat. În timp ce Sen și
paznicul străbat grădina spre ieșirea laterală,
Măscăriciul se apropie de ei. Paznicul se
împiedică de rădăcina unui copac și începe

să injure. Măscăriciul profită de ocazie, șop-
tindu-i la ureche lui Sen.)

MĂSCĂRICIUL :

Pe care să-l aduc ?

SEN :

Pe Vu-Chi-Ram.

Scena 9

În aceeași noapte, tîrziu. Coliba de la țăr-
mul mării, liniște desăvîrșită, întreruptă de
vuietul valurilor. Luna e în declin. Lumina
ei palidă pătrunde prin fereastra colibei
Înăuntru se află cei patru frați rămași acasă,
care dorm pe rogojini. După paravan doar-
me mama lor.

Se aud pași, apoi ciocănituri în ușă. Băie-
ții se trezesc. Mama se scoală și ea.

MAMA :

Bate în ușă cineva, copii !

TING :

E miezul nopții. Cine-ar putea fi ?

LU-MIN :

Cine-i acolo ?

MĂSCĂRICIUL :

Eu sînt, eu : om bun.

TING :

Stați ! Glasu-mi sună parcă cunoscut.

LU-MIN :

Vorbește răspicat : care om bun ?

MĂSCĂRICIUL :

Deschide, Ting ! Eu sînt : nebunul Curtii.
Am lucruri prea de seamă să vă spun.
Deschide iute, să nu pierdem timpul.

TING (ridicîndu-se într-un cot) :

E Măscăriciul, Min ! Deschide iute !

(Lu-Min se ridică și trage zăvorul. Măscă-
riciul intră în colibă. Poartă o pelerină lungă
pină la glezne, de culoare închisă.)

MĂSCĂRICIUL :

Primejdie, primejdie, copii !

MAMA :

I s-a-ntîmplat ceva lui Sen, să știu !

MĂSCĂRICIUL :

Nu, pină acum nimica rău : e teafăr.
Dar nu știu ce-o mai fi de-acum încolo.

MAMA :
Spune pe scurt, te rog, ce s-a-nîmplat.

MĂSCĂRICIUL :
În seara asta l-au urcat pe rug
Și ei stăteau privind de pe terasă,
Dar vîlvătaia flăcării s-a stîns
La semnul lui. De furie turbau.
Și-au hotărît ca mîine, la amiază,
Să-l dea rechiniilor din mare, pradă.
N-au vrut să-l ierte...

LU-MIN :
Ce spui ? Îndurare,
Din partea Mandarinului aștepți ?
Chiar de-ar avea în pieptu-î nouă vieți
Pe toate nouă i le-ar lua, pe rînd.

MAMA :
Dar n-o să izbutească el, nicicînd,
Să-mi nimicească fiii.

LU-MIN :
Haide, spune :
Se vede c-ai vorbit ceva cu Sen.

MĂSCĂRICIUL :
Da, în grădină, jos. Cînd îl duceau
Spre închisoare. I-am șoptit : pe cine
Să-ți aduc ? Mi-a spus : pe Vu-Chi-Ram.
În noaptea asta trebuie să-l văză.

VU-CHI-RAM :
Dar cum o să pătrundem, scump prieten ?
Palatul e încoururat de pază.

TING :
Și-n fața ușii lui veghează-un paznic.

MĂSCĂRICIUL :
Da, este Ciang. Un fost ocaș. Nemernic
Și somnoros. N-am stat cu mîna-n sîn,
În timp ce Luminatul meu Stăpîn
Dormea pe puf, visînd comori și perle
Zăcînd învîlmășite-n fundul mării,
Ruguri aprinse și rechini sălbatici,
Rupînd din trupul celui condamnat,
Eu, cu An-Li, pe care tu o știi.
Un plan de bătălie-am închegat.

MAMA :
Degrabă să ni-l spui, copilul meu,
Că vremea fuge — zorii sînt aproape.

MĂSCĂRICIUL :
E tocmăi bine. Somnul de pleoape
Spre ziuă se lipește mai adînc.
Da, Vu-Chi-Ram va lua mantaua mea.
Și va pătrunde în palat. Oprit
Nu poate fi de nimeni. La intrare
An-Li va sta de pîndă-ntr-un ungher,
Prin sălile palatului, stingher,
N-o să te simtă, Vu-Chi, așadar.

VU-CHI-RAM :
Dar Ciang ? Pe urmă, ușa-î încuiată !

MĂSCĂRICIUL :
Ciang doarme dus și ușa-î descuiată !
An-Li i-a dat o cupă cu vin vechi
Cu mac amestecată. Și uite-așa,
Tiptil, îi fură cheia și descuie,
Îl vei vedea pe Sen. Pe-același drum
Te-ntorci acasă. Eu te-aștept aici
Și-apoi rămîn pînă în zori, pe țărîn.

LU-MIN :
E-un plan destul de bun.

MAMA :
Dar tu știi bine ?
Și dacă Ciang nu doarme ?

MĂSCĂRICIUL :
Doarme dus.
Toate vor fi așa precum v-am spus.

LU-MIN :
Atunci, Vu-Chi, să nu mai pierdem vremea.
(Vu-Chi-Ram se scoală.)

MAMA :
Ia-ți haina ta — și nu uita s-o schimbi
Cu a lui Sen. Tiran nesățios !
Dacă-ar plesni odată fierea-n tine !..

LU-MIN :
Neputincios e, mamă, 'n fața noastră.
Și lăcomia lui are să-l piardă !

MĂSCĂRICIUL (căt-re Vu-Chi-Ram, gata de
plecare) :
Cînd vii, mai bine ia-o pe dîndos,
În fața e o gardă de soldați.

Scena 10

Ziua următoare, la amiază. O succesiune de
terase la țărîmul mării. Flori plantate în
vase smălțuite, colorate. Pe terasa din față,
chiar deasupra mării, totul e pregătit pen-
tru masa de prînz. Se vede marea în larg
și o bucată de țărîn. Oaspeții petrec. Muzică.
Vu-Chi-Ram, care, în timpul nopții, a izbutit
să-l înlocuiască pe Sen, e adus de Ciang și
de Călău. Cerul e întunecat și apa mării e
verde-neagră.

Aruncat într-o barcă aflată la picioarele
terasei, băiatul e transportat în larg, după
ce i se leagă pietroaie de picioare.

În timp ce muzica cîntă, conviviilor privesc
spectacolul. Barca, o luntre cu pinze, alu-
necă spre larg. În afară de băiat, în ea se
află Ciang și Călăul. Ajuși acolo unde ei
consideră că apa e destul de adîncă, Vu-
Chi-Ram este înșfăcat și aruncat — bildi-
bic — în mare.

Băiatul dispare pentru o bucată de timp. Cei de pe terasă privesc cu încordare. Ciang cîrmește, pregătindu-se să se întoarcă.

SFETNICUL (*tare*) :

Dreptatea s-a făcut. Tilharu-i mort.

(*În vremea asta, însă, la o distanță oarecare de barcă, Vu-Chi-Ram începe să iasă din apă. El crește și iese deasupra apei pînă la genunchi. Uimire și agitație pe terasă.*)

Ce se petrece ? Ce mai e și asta ?

(*Barca vine spre el. Vrea să-l ajungă. Dar, cu un singur pas, băiatul se îndepărtează de ea. Cei din barcă dau semne de neputință. Cei de pe terasă fac semne de disperare.*)

SFETNICUL (*zbiară*) :

Aduceți-l la țârm. La țârm. Aici !

(*Vu-Chi-Ram pășește singur spre țârm, lăsînd în urmă barca. Pe măsură ce apăsca, picioarele lui se scurtează și ele, așa încît, atunci cînd ajunge la țârm, e un om ca toți oamenii. El așteaptă pînă coboară din barcă Ciang și Călăul. Mandarinul nu-și mai află astîmpăr. Ceilalți, la fel.*)

Exclamații. Călăul și Ciang urcă treptele terasei, ducîndu-l cu ei pe bătat. Cînd ajung sus, Mandarinul ridică pumnii, amenințîndu-l.

SFETNICUL :

Dați-mi hangerul, să-lucid pe loc !
Ce pacoste ! Ce lighioană rea !

(*În vremea asta, de-a lungul țârmului vine, alergînd spre terasă, Lu-Min. Urcă în goană treptele. La intrarea pe terasă este oprit de paznic, care îi iese întru întîmpinare.*)

LU-MIN (*strigînd*) :

Lăsați-mă să trec ! Măria Ta !

(*Atenția tuturor se îndreaptă spre el. După ce-l cercetează de departe, Mandarinul face un semn.*)

MANDARINUL :

Lăsați-l ! Cine ești ? De ce-ai venit ?

LU-MIN (*înaintează și face o plecăciune*) :
Sînt fratele acestui condamnat.

SFETNICUL :

Și ai venit să pui o vorbă bună !

LU-MIN :

Luminăția Voastră să m-asculte !
Urechea milostivă să și-o plece !

MANDARINUL :

Hai, spune ce-ai de spus ! S-aștept, n-am timp.

LU-MIN :

Măria-Ta ! Umblam pe țârm, departe...
Și martor fui la cele întîmplate...
Și mi-am dat seama e-acest frate al meu
E ca și mort. Căpățînos din fire,
Numai necazuri ne-a făcut mereu !
Sînteți stăpîn pe viața lui și-a mea
Peste pămîntu-acesta, peste mare,
Și...

MANDARINUL :

Zi-măi iute unde vrei s-ajungi...
N-o mai lungi alîta...

LU-MIN :

Cum nu întrezăresc altă scăpare,
Îngăduiți-mi, Înălțimea Voastră,
Să-i bag în cap acum, aici, pe loc,
Să spună tot și să se spovedească...
S-arate cum a prins frumoșii pești...

SFETNICUL :

Poți face asta tu ?

MANDARINUL :

Cum ? Ce vorbești ?

LU-MIN :

Da, Preaslăvit Stăpîn, sînt cel mai mare
Și-asupra lui putere am destulă,
Îngăduiți-mi, între patru ochi,
Să-l cicălesc un pic.

MANDARINUL :

Ce lighioană

Mai e și asta ?

(*Sfeticul se apleacă și-i spune ceva la ureche.*)

Parcă ai dreptate.

(*Către Lu-Min.*)

Atuncea, fie ! Dar aici, pe loc.

LU-MIN :

Aici, Mărite !

SFETNICUL (*către Ciang și Călău*) :

Să-i lăsați în voie
Să-și spună ce-au de spus.

(*Lu-Min se înclină adîne, în semn de mulțumire. Cei doi frați sînt împinși într-un colț și, un timp, nu se aude ce-și spun. Scena durează puțin. Dintr-o dată, Lu-Min rostește cu glas tare.*)

LU-MIN :

Spre fericirea ta, iubite frate,
Să faci precum ți-am spus.

VU-CHI-RAM :

Am înțeles și-ți mulțumesc. Așa e,
Tu-ntotdeauna ai avut dreptate,
Și am avut noroc e-ai fost pe-aproape.

(Apoi, către Mandarin.)

Măria Ta, nesăbuit am fost,
Și încăpăținarea mea prosteească
Era la moarte chiar să mă tirască.
Puterea-ntreagă e în mîna voastră.
Fără zăbavă-aș vrea să vă arăt,
Ca ispășire a vinii, mele grele,
Cum pescuiesc din fundul mării perle
Și locul unde mișună-n neștire
Peștii cei lungi, cu aripe de aur,
Să fie-al vostru-ntreg acest tezaur.

(Mandarinul și Sfetnicul dau semne de
plăcere și nerăbdare.)

SFETNICUL :

Acum, ai spus ? Pe loc ?

LU-MIN :

E-n stăpînirea voastră. Ce-ar putea
Să mai încerce ? Fedeleş legați-l
Și străjuiți-l strașnic. Eu mă duc,
Frățeasca datorie mi-am făcut,
Mă-nchin în fața Înălțimii Voastre
Și a puterii voastre nesfîrșite.

(Se dă cîțiva pași înapoi.)

SFETNICUL :

Cum, vrei să pleci ? Rămii aici, băiete,
Să zălogești ce-ai spus cu viața ta.

LU-MIN :

Dacă-i dorința Înălțimii Voastre !
Atunci, rămîn.

Scena 11

Țărmlu mării. Locul cunoscut de noi din
prima dimineată, cînd cei cinci frați au
coborît să prindă pește. Pe treptele grosolane,
săpate în carnea țărmlui înalt, coboară
acum, încet, Mandarinul, Sfetnicul și ceilalți.
În frunte, legat de mîini, Vu-Chi-Ram. Alături
de el, Lu-Min. Mai încolo, pe țărmlu,
ascunși după stînci, așa încît să fie ferțiți

de privirea celor care coboară, se află ceilalți frați. Cînd ajung jos, pe nisip, Vu-Chi-Ram îi spune Mandarinului că acesta e locul cel mai bogat pentru pescuit și că la un semn al lui apa se va retrage. Mandarinul va putea să vadă ceea ce niciodată n-a mai văzut.

VU-CHI-RAM.

Iată, aici e locul, Preamărite,
Cît ține marea, pînă-n fund de zare,
În adîncime zac, în nemîșcare,
Comorile. Desfaceți-mi o mînă.
La semnul mîinii mele, dintr-o dată,
Vrăjite, apele se vor retrage.
Măria Ta, cu mina ei augustă.
Din fundul mării va putea culege
Stridii cu perle încrustate-n valve.

(I se desface legătura. Toți sînt nerăbdători. Vu-Chi-Ram se urcă pe o stîncă mai înaltă și face un semn vizibil. La semnul lui, marea începe să se retragă, pentru că Feng, aflat între stînci, începe s-o soarbă trîmbă după trîmbă.)

Se vede din nou minunatul și uluitorul peisaj al adîncimilor. Sfetnicul, Mandarinul, ceilalți nobili se reped cu lăcomie să culeagă bogățiile de pe fund. E un spectacol lamentabil al cupidității dezlănțuite.

În clipa în care toți sînt băgați cu mîinile pînă-n coate în pradă, la un alt semn al lui Vu-Chi-Ram, un val puternic izbește țărmlul, apoi altul și altul. Feng dă drumul apei înghițite. Curtea întreagă, în cap cu Mandarinul, se înecă, zbătîndu-se, tîrșiți de valuri. Peștii țîșnesc din buzunarele și din hainele lor. Feng, Sen și Ting se apropie, venind spre ceilalți doi frați. Ei privesc în tăcere inecul, în timp ce sus, pe țărmlu, își fac apariția Măscăriciul, An-Li, florăreasa, negustorii, care salută cu bucurie acest spectacol.)

MĂSCĂRICIUL :

Luminăția Sa, în fundul mării,
Se află azi cu-ntreaga sa suită,
Să tot culeagă cite perle-o vrea,
Și nu-i departe ziua anumită
Cînd toți tiranii lumii, ea și el,
Vor locui pe veci în fundul mării,
Ca-ntr-un adînc și nepătruns castel.